

ПРИВАТНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою Приватної установи
«Інститут прикладної педагогіки»
(протокол № 2 від 23 квітня 2026 р.)

Голова Вченої ради

Василь ШУЛЯР

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор Приватної установи
«Інститут прикладної педагогіки»
від 23 квітня 2026 р.

Василь ШУЛЯР

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК НОВА ПАРАДИГМА
УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ»

галузь знань:

A Освіта

назва відповідно до ліцензії

спеціальність:

A1 Освітні науки

шифр та назва галузі знань

педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти

назва категорії слухачів

Київ 2026

Розробник: Шуляр Василь Іванович, директор Приватної установи «Інститут прикладної педагогіки», доктор педагогічних наук, професор

Загальна інформація

Назва програми: «Педагогіка партнерства як нова парадигма української освіти», 150 год. (5 кредитів ЄКТС).

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня, 2024 року №1225 (назви професій «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель спеціалізованого закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»).

Програму розроблено на основі типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 р. № 905.

Термін дії програми: з 01.08.2026 року до 30.07.2031 року.

Рецензенти:

Клокар Наталія Іванівна, професор кафедри суспільно-гуманітарної освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», доктор педагогічних наук, професор.

Назаренко Галина Анатоліївна, проректор з науково-методичної роботи Комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», доктор педагогічних наук, професор.

Актуальність програми.

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «Педагогіка партнерства як нова парадигма української освіти» (далі – Програма), базується на ключових засадах державної політики у сфері загальної середньої освіти, зокрема Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, діючих нормативно-правових документах, що регламентують діяльність галузі, а також прийнятих до них змін і доповнень щодо функціонування закладів освіти в умовах воєнного/повоєнного стану. Програму розроблено із врахуванням процесів модернізації загальної середньої освіти України, запровадження педагогіки партнерства як ключової складової Концепції, що ґрунтується на співпраці учня, вчителя та батьків і потребує ґрунтовної підготовки педагогів за сучасними методиками і технологіями викладання та навчання, створення умов для розширення державно-громадського партнерства на засадах співфінансування і спільного управління закладами освіти. Особлива увага школи у процесі запровадження педагогіки партнерства має зосереджуватися на врахуванні викликів цифрового суспільства і вимог до компетентностей особистості ХХІ-го ст., використанні можливостей цифрових технологій і штучного інтелекту в процесі викладання і навчання, переході до старшої профільної школи, психології побудови освітнього процесу із врахуванням вікових особливостей учнів, ключових засадах співпраці педагогів з батьками у впровадженні інклюзивної освіти в ЗЗСО.

Цільова аудиторія: педагогічні працівники ЗЗСО.

Обсяг: 150 год. (5 кредитів ЄКТС).

Особливості реалізації програми.

Зміст Програми, що розрахована на 150 год. (5 кредитів ЄКТС), складається з п'яти логічно пов'язаних модулів, теми яких спрямовані на удосконалення й розвиток загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників ЗЗСО.

Особливістю Програми є її практична зорієнтованість, оскільки на інтерактивні лекції передбачено 30 год. академічного часу, на удосконалення й розвиток практичних умінь і навичок слухачів з педагогіки партнерства – 80 год., 40 год. – самостійна робота слухачів.

Теоретична складова Програми передбачає інтерактивні лекції з питань Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, нормативно-правового забезпечення її діяльності, зокрема, прийнятих нових і доповнених, змінених діючих нормативно-правових актів, розкритті сутності педагогіки партнерства як ключової складової мети Нової української школи, організації та створення безпечного і здорового освітнього середовища ЗЗСО, психологічних засад побудови освітнього процесу в умовах сучасних викликів,

впровадження інклюзивного навчання в ЗЗСО, ефективного використання цифрових технологій та штучного інтелекту в освітньому процесі.

Практична складова Програми, що реалізується під час проведення навчальних тренінгів, вебінарів, воркшопів, семінарів тощо передбачає години з активної взаємодії учасників освітнього процесу, спрямованої на формування, удосконалення й розвиток у слухачів умінь і навичок впровадження педагогіки партнерства у всі складові діяльності ЗЗСО, зокрема в освітній процес Нової української школи, співпрацю з батьками, громадою, представниками бізнесу й міжнародними фундаціями, ефективного використання можливостей цифрових технологій і медіа ресурсів для налагодження їх ефективної взаємодії. Проектування і моделювання практичних ситуацій буде спрямовано на розгляд питань партнерства і співпраці в умовах сучасних викликів, зокрема створення безпечного освітнього простору, в т.ч. у надзвичайних ситуаціях, пошуку шляхів ефективного використання інструментів психологічного впливу в педагогічній діяльності, впровадження інклюзивної освіти для дітей з ООП, ефективного використання можливостей цифрової педагогіки й штучного інтелекту для створення доступного безбар'єрного середовища, забезпечення доступності та якості освіти.

Самостійна робота слухачів містить завдання для подальшого оновлення й поглиблення знань з нормативно-правового забезпечення, яким регулюється питання функціонування Нової української школи в умовах воєнного/повоєнного часу, створення умов для налагодження партнерської взаємодії між усіма суб'єктами освітнього процесу, співпраці педагогів з батьками у процесі впровадження інклюзивного навчання дітей з ООП, моделювання, дослідно-пошукової роботи, що покликані розвинути навички критичного мислення, сприяти формуванню життєстійкості й збереженню ментального здоров'я вчителів, учнів, батьків.

Форма підвищення кваліфікації: очна, заочна, дистанційна, в т.ч. в онлайн-режимі, змішана. Форми підвищення кваліфікації можуть інтегруватися за рішенням суб'єкта підвищення кваліфікації з урахуванням запитів і потреб слухачів, необхідності забезпечення безпечних умов навчання.

Метою Програми є вдосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей за професійним стандартом професії «Вчитель закладу загальної середньої освіти», поглиблення й розширення знань учителів з теорії і практики педагогіки партнерства як ключової складової мети Нової української школи, розкриття її сутнісних характеристик.

Основні завдання підвищення кваліфікації:

- удосконалити й розвинути загальні та професійні компетентності педагогів сучасної української школи, необхідних для виконання всіх трудових

функцій, що базуються на ціннісних орієнтирах наскрізного процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти;

- оновити та актуалізувати знання педагогічних працівників ЗЗСО з нормативно-правового забезпечення функціонування освіти держави і реалізації завдань Концепції «Нова українська школа»;

- поглибити й розширити знання вчителів з теорії і практики педагогіки партнерства як ключової складової мети Нової української школи, розкрити її сутнісні характеристики;

- удосконалити навички проектування й моделювання ефективних шляхів співпраці педагогів з учнями і батьками, представниками різних соціальних груп, громадою;

- розвивати навички і вміння активної взаємодії педагогів з учнями щодо впровадження педагогіки партнерства в освітній процес Нової української школи (викладання та навчання), позанавчальну діяльність;

- розглянути шляхи співпраці учасників освітнього процесу щодо ефективного і безпечного використання можливостей цифрових технологій та штучного інтелекту в освітньому процесі;

- розкрити можливості партнерської взаємодії у збереженні психічного здоров'я учасників освітнього процесу, запобіганні негативного впливу соціальних мереж на ментальний розвиток дітей;

- обґрунтувати ключові засади співпраці педагогів і батьків щодо ефективної стратегії впровадження інклюзивної освіти в ЗЗСО;

- удосконалити навички і вміння партнерської взаємодії щодо впровадження і використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі ЗЗСО;

- розкрити шляхи ефективного використання психологічних засад педагогіки партнерства в умовах воєнного стану/кризових ситуацій;

- сприяти мотивації слухачів до професійного самовдосконалення, розвитку ціннісної складової та світоглядних засад педагога Нової української школи, усвідомлення ключової ролі педагогіки співпраці в забезпеченні комфортного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу, якості, безбар'єрності й доступності освіти.

Напрями підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних кадрів ЗЗСО відповідно до Професійних стандартів за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800.

Перелік компетентностей

Удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей за професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» у межах професійної діяльності або галузі знань, зокрема: АЗ. Інформаційно-

цифрова компетентність, Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу (Б1. Психологічна компетентність, Б2. Емоційно-етична компетентність, Б3. Компетентність педагогічного партнерства), В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища (В1. Інклюзивна компетентність, В2. Здоров'язбережувальна компетентність), Г. Проведення освітнього процесу (Г1. Прогностична компетентність, Г2. Організаційна компетентність, Г3. Оцінювально-аналітична компетентність), Д. Безперервний професійний розвиток (Д1. Здатність до навчання впродовж життя).

Очікувані результати підвищення кваліфікації

Слухачі (педагогічні працівники):

- удосконалили й розвинули загальні та професійні компетентності, збагатили ціннісну складову українського вчителя, що є основою успішної діяльності в умовах Нової української школи;
- оновили й поповнили знання щодо нормативно-правового забезпечення функціонування освіти держави в сучасних умовах;
- поглибили знання з теорії і практики педагогіки партнерства як ключової складової мети Нової української школи, заглибилися в її сутнісні характеристики;
- удосконалили навички проєктування й моделювання ефективних шляхів співпраці педагогів з учнями і батьками, представниками різних соціальних груп, громадою;
- розвинули й удосконалили навички і вміння щодо впровадження педагогіки партнерства в освітній процес Нової української школи (викладання та навчання), позанавчальну діяльність;
- розглянули шляхи співпраці учасників освітнього процесу щодо ефективного і безпечного використання можливостей цифрових технологій та штучного інтелекту;
- заглибилися у розуміння важливості партнерської взаємодії у збереженні психічного здоров'я учасників освітнього процесу, запобіганні негативного впливу соціальних мереж на ментальний розвиток дітей;
- подальшого удосконалення й розвитку набули компетентності щодо моделювання ефективних форм співпраці школи і батьків з впровадження інклюзивної освіти в ЗЗСО;
- удосконалили навички і вміння партнерської взаємодії щодо впровадження і використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі ЗЗСО;
- розкрили шляхи і усвідомили необхідність ефективного використання психологічних засад педагогіки партнерства в ЗЗСО в умовах воєнного/повоєнного стану, кризових ситуацій;
- підвищили свою мотивації до професійного самовдосконалення, розвинули ціннісну складову та світоглядні засади, поглибили розуміння

ключової ролі педагогіки співпраці в забезпеченні комфортного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу, якості, безбар'єрності й доступності освіти.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

По завершенню навчання слухачам за кожним модулем пропонується тест на визначення рівня засвоєння його змісту. Тест містить 20 завдань, кожне з яких оцінюється у п'ять балів. Для успішного завершення навчання за Програмою і отримання відповідного сертифіката слухач має отримати мінімум 90 балів.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації. По завершенню навчання за Програмою слухач отримує посвідчення (сертифікат) державного зразка про проходження відповідного навчання.

Матеріально-технічне забезпечення: комп'ютерна техніка; офісне програмне забезпечення; доступ до глобальної мережі «Інтернет»; навушники, мікрофон, колонки; гаджет (планшет, смартфон), наявність акаунту Google (особистого чи корпоративного) тощо.

2. Орієнтовний навчально-тематичний план

№ з/п	Назви модулів, тем	Лекції	Прак т. занят тя	С/р	Всього о годин
1	2	3	4	5	6
1	Модуль 1. Нова українська школа як стратегія модернізації системи загальної середньої освіти (1 кредит ECTS)	7	16	7	30
<i>Інваріантна частина</i>					
1.1	Нормативно-правові засади модернізації системи загальної середньої освіти України	2	2	1	5
1.2	Імплементация Концепції «Нова українська школа»: здобутки, виклики, перспективи	1	2		3
1.3	Впровадження принципів НУШ в діяльність ЗЗСО	1	2	0.5	3.5
1.4	Професійні компетентності педагога НУШ у контексті професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»	1	2	1	4
1.5	Ціннісні орієнтири педагога Нової української школи як основа педагогіки партнерства	1	2	1	4
1.6	Педагогіка партнерства у побудові й реалізації стратегії розвитку ЗЗСО		2	1	3
1.7	Меморандум про співпрацю між педагогами, учнями та батьками – універсальний інструмент взаєморозуміння й підтримки		2	1	3
<i>Варіативна частина (за вибором)</i>					
1.8	Успішність школи і особистості у синергії партнерства: Учитель + Учень + Батьки	1	2	1	4
1.9	Етика спілкування як чинник формування ефективної партнерської взаємодії ЗЗСО	1	2	1	4
1.10	Тестування			0.5	0.5

2.	Модуль 2. Педагогіка партнерства – ключова складова модернізації української школи (1 кредит ЄКТС)	5	16	9	30
<i>Інваріантна частина</i>					
2.1	Педагогіка партнерства: синергія співпраці, спілкування, взаємодії	1	2	1	4
2.2	Ключові засади педагогіки партнерства у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського	2	2	2	6
2.3	Принципи педагогіки партнерства та ключові складові партнерського підходу	1	2	1	4
2.4	Гармонія педагогіки партнерства: учні, вчителі та батьки як рівноправні учасники освітнього процесу.	1	2	1	4
2.5	Сучасний учитель як ключова фігура педагогіки партнерства		2	1	3
2.6	Учень – активний учасник освітнього процесу: рівноправність, зацікавленість, відповідальність		2	1	3
2.7	Батьки – перші наставники і найкращі радники дитини		2	1	3
<i>Варіативна частина (за вибором)</i>					
2.8	Соціальне партнерство школи і сім'ї: рівність сторін, добровільність, відповідальність		2	0.5	2.5
2.9	Педагогіка партнерства у забезпеченні допрофільного навчання в умовах Державного стандарту базової середньої освіти		2	0.5	2.5
2.10	Тестування			0.5	0.5
3.	Модуль 3. Педагогіка партнерства у забезпеченні комфортного і безпечного освітнього середовища ЗЗСО (1 кредит ECTS)	6	16	8	30
<i>Інваріантна частина</i>					
3.1	Нормативно-правове забезпечення реалізації завдань Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у ЗЗСО	1	2	1	4
3.2	Педагогіка партнерства у формуванні моделі безпечного освітнього	1	2	1	4

	середовища ЗЗСО, впровадженні здоров'язбережувальних технологій				
3.3	Спільна діяльність школи, влади, громади і бізнесу у формуванні безпечного освітнього середовища		2	1	3
3.4	Соціальна взаємодія у забезпеченні комплексності розвитку фізичної культури та посилення рухової активності	1	2	1	4
3.5	Співпраця у розбудові системи здорового харчування в ЗЗСО, формуванні культури харчування	1	2	1	4
3.6	Психологічні засади педагогіки партнерства в умовах кризових ситуацій	1	2	1	4
3.7	Партнерська взаємодія у подоланні булінгу в закладі освіти	1	2	1	4
Варіативна частина (за вибором)					
3.8	Безпека дітей в Інтернеті: побудова моделі партнерської взаємодії та впливу		2	0.5	2.5
3.9	Кризове управління ЗЗСО в умовах сучасних викликів		2	0.5	2.5
3.10	Тестування			0.5	0.5
4	Модуль 4. Педагогіка співпраці у використанні цифрових технологій і збереженні ментального здоров'я учасників освітнього процесу (1 кредит ECTS)	6	16	8	30
Інваріантна частина					
4.1	Інформаційно-цифрова компетентність педагога як невід'ємна складова успішної взаємодії з учнями і батьками	1	2	1	4
4.2	Партнерська взаємодія ЗЗСО у збереженні психологічного здоров'я учасників освітнього процесу в умовах цифровізації	1	2	1	4
4.3	Цифровий етикет і психологічний комфорт учасників освітнього процесу	1	2	1	4
4.4	Формування життє- та стресостійкості дітей цифрової доби: ефективні форми взаємодії педагога, психолога, батьків	1	2	1	4

4.5	Школа як ініціатор активного залучення родини до вибору профілю навчання і побудови професійної траєкторії дитини	1	2	1	4
4.6	Національно-патріотичне виховання, формування ціннісних ставлень і суджень учнів на засадах педагогіки партнерства		2	1	3
4.7	Цифрові технології як засіб побудови прозорої та відкритої інформаційної політики закладу освіти на засадах співпраці	1	2	1	4
Варіативна частина (за вибором)					
4.8	Штучний інтелект в освіті: переваги і ризики		2	0.5	2.5
4.9	Перспективні форми партнерської взаємодії у збереженні ментального здоров'я в умовах цифрової освіти.		2	0.5	2.5
4.10	Тестування			0.5	0.5
5.	Модуль 5. Реалізація стратегії інклюзивної освіти на засадах педагогіки партнерства (1 кредит ECTS)	6	16	8	30
Інваріантна частина					
5.1	Нормативно-правове забезпечення та організаційні засади інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у ЗЗСО	1	2	1	4
5.2	Психологічні особливості інклюзивної освіти на засадах педагогіки партнерства в умовах воєнного/повоєнного стану	1	2	1	4
5.3	Шляхи формування життєстійкості, підтримки і збереження здоров'я дітей з ООП в умовах війни	1	2	1	4
5.4	Інклюзивне навчання як важлива складова сучасного цифрового освітнього середовища	1	2	1	4
5.5	Ключові засади забезпечення рівнів підтримки учнів з ООП в освітньому процесі	1	2	1	4

5.6	Синергія у формуванні команди психолого-педагогічного супроводу навчання й виховання дітей з ООП	1	2	1	4
5.7	Інноваційні технології інклюзивної освіти в умовах воєнного стану/надзвичайних ситуацій		2	1	3
Варіативна частина (за вибором)					
5.8	Професійний розвиток педагогічних працівників з питань взаємодії з дітьми з ООП та їхніми батьками		2	0.5	2.5
5.9	Створення комфортного освітнього середовища для дітей з ООП у співпраці з владою, батьками, громадою		2	0.5	2.5
5.8	Тестування			0.5	0.5
6.	Всього годин	30	80	40	150

3. Зміст програми

Модуль 1. Нова українська школа як стратегія модернізації системи загальної середньої освіти (1 кредит ECTS)

Тема 1.1. Нормативно-правові засади модернізації системи загальної середньої освіти України. Основні складові компетентності: знання законодавства та нормативних документів, розробка внутрішніх документів функціонування закладу, правове забезпечення автономії ЗЗСО, забезпечення рівних прав учасників освітнього процесу. Ключові трудові педагога і керівника, що реалізуються у процесі партнерської взаємодії: стратегія розвитку ЗЗСО, професійний розвиток персоналу закладу освіти, створення умов для забезпечення якості й доступності освіти, якість освітнього процесу, співпраця і взаємодія, реалізація права ЗЗСО на автономію.

Тема 1.2. Імплементация Концепції «Нова українська школа»: здобутки, виклики, перспективи. Актуалізація впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Аналіз результатів впровадження на загальнодержавному, регіональному й місцевому рівнях. Крайні практики імплементации Концепції НУШ. Тенденції та виклики, шляхи їх подолання. Моделювання перспектив реалізації завдань НУШ на рівні громад у контексті модернізації структури загальної середньої освіти, формування мережі гімназій, академічних і професійних ліцеїв.

Тема 1.3. Впровадження принципів НУШ в діяльність ЗЗСО. Впровадження принципів Нової української школи у діяльність ЗЗСО як комплексна трансформація освітнього середовища, підходів до викладання та культури взаємодії. Ключові напрями: педагогіка партнерства та зміна ролі

вчителя; формування ключових компетентностей як здатності застосовувати знання в житті; створення сучасного освітнього середовища; нова система оцінювання та партнерської взаємодії педагога і батьків в оцінюванні освітніх здобутків, розвитку та соціалізації дитини з ООП.

Тема 1.4. Професійні компетентності педагога НУШ у контексті професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Актуалізація загальних та професійних компетентностей педагога ЗЗСО за професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти», спрямованих на якісну реалізацію Концепції НУШ, зокрема компетентності педагогічного партнерства, психологічної компетентності, партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу, участі в організації безпечного та здорового освітнього середовища, здоров'язбережувальної компетентності, провадження освітнього процесу, інклюзивної компетентності, інформаційно-цифрової компетентності, прогностичної компетентності.

Тема 1.5. Ціннісні орієнтири педагога Нової української школи як основа педагогіки партнерства. Ключові світоглядні орієнтири вчителя НУШ як фундамент педагогіки партнерства, що визначають атмосферу співпраці, діалогу й довіри: гуманізм, дитиноцентризм, патріотизм, повага як визнання гідності кожної дитини, її права на власну думку та індивідуальну освітню траєкторію, доброзичливість, емоційний інтелект (soft skills): самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія, соціальні навички, академічна свобода та відповідальність. Професійне зростання як готовність до безперервного навчання (lifelong learning). Власна поведінка вчителя як головний ціннісний орієнтир для дітей та молоді.

Тема 1.6. Педагогіка партнерства у побудові й реалізації стратегії розвитку ЗЗСО. Стратегія розвитку ЗЗСО як документ ефективної співпраці. Педагогіка партнерства – основа стратегії розвитку сучасного ЗЗСО. Трансформація ЗЗСО від моделі «школа як закрита система» до моделі «школа як відкрита соціально-педагогічна система, центр розвитку людського потенціалу громади»: спільне формування візії та місії, мети і завдань ЗЗСО; визначення ключових фокусів стратегії, обов'язків і відповідальності між партнерами; традиційні та інноваційні форми вивчення думки педагогів, учнів, батьків, місцевої громади у виявленні реального стану, переваг і загроз, можливостей та перспектив розвитку закладу освіти; прозорість та комунікація у побудові стратегії. Створення дорожньої карти розвитку ЗЗСО на засадах синергії.

Тема 1.7. Меморандум про співпрацю між педагогами, учнями та батьками – універсальний інструмент взаєморозуміння й підтримки. Меморандум про співпрацю як добровільна суспільна угода, що допомагає впорядкувати життя школи на засадах педагогіки партнерства. Основна мета та принципи. Орієнтовна структура меморандуму: Розділ I. Правила і регламенти, що визначають порядок взаємодії та ухвалення рішень, які спільнота ЗЗСО має напрацювати сама. Розділ II. Підвищення ефективності освітнього процесу, що описує спільні кроки для покращення викладання і

навчання. Розділ III. Створення безпечного освітнього середовища закладу освіти, комфортної психосоціальної атмосфери.

Тема 1.8. Успішність школи і особистості у синергії партнерства: Учитель + Учень + Батьки. Успішність школи, її позитивний імідж – у міцності зв'язків між вчителями, учнями, батьками. Спільна мета – як основа синергії партнерства суб'єктів, їх рівних прав і свобод. Ефективність розподілу ролей у системі партнерства: успішний учитель як фасилітатор і ментор, який будує освітній процес на повазі й довірі; учень як суб'єкт, який бере відповідальність за своє навчання; батьки як односторонці й учасники, оскільки стають безпосередньо дотичними до організації й створення психологічного комфорту освітнього процесу, особливо в умовах дистанційного навчання у період воєнного стану.

Тема 1.9. Етика спілкування як чинник формування ефективної партнерської взаємодії ЗЗСО. Етика спілкування як система моральних принципів і норми взаємодії людей між собою задля збереження взаємної поваги, гідності та порозуміння. Вербальні (слова) і невербальні (жести, міміка) засоби комунікації. Основні принципи і правила спілкування між учителями, учнями, батьками та адміністрацією: повага та доброзичливість, гідне ставлення до різних поглядів, вміння слухати і здатність уважно вислухати, врахування різних точок зору при прийнятті рішення, тактовність, відкритість, чесність і конфіденційність. Авторитет та репутація, рівність позицій, конструктивне розв'язання конфліктів як умови створення комфортного психологічного середовища партнерської взаємодії.

Модуль 2. Педагогіка партнерства – ключова складова модернізації української школи

Тема 2.1. Педагогіка партнерства: синергія співпраці, спілкування, взаємодії. Педагогіка партнерства як ключовий компонент концепції Нової української школи, пріоритет у реформуванні освітньої системи. Модель педагогіки співпраці ЗЗСО, що базується на переході від авторитарного стилю управління до суб'єкт-суб'єктних відносин. Взаємопов'язаність і нерозривність елементів партнерської взаємодії: спілкування, взаємодія і співтворчість, співпраця через командну роботу. Методи побудови довіри та комунікації. Вправи для співпраці та взаємодії в команді, формат партнерства з батьками, цифрові технології як ефективний інструмент зворотного зв'язку.

Тема 2.2. Ключові засади педагогіки партнерства у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського. Гуманізм педагогіки Василя Сухомлинського як фундамент Нової української школи: перехід від «педагогіки вимог» до «педагогіки співпраці й партнерства». Дитиноцентризм: особистість дитини, її потреби та інтереси у центрі всієї системи навчання і виховання. Суб'єкт-суб'єктні стосунки: дитина – не об'єкт виховання, а добровільний соратник учителя, його односторонець. «Школа радості»: емоційний комфорт для учнів як основа партнерства. Єдність у співпраці «вчитель – учень – батьки». Педагогіка співтворчості Сухомлинського як

спільний пошук істини (уроки під відкритим небом). Унікальна система Сухомлинського щодо співпраці й навчання батьків основам педагогіки.

Тема 2.3. Принципи педагогіки партнерства та ключові складові партнерського підходу. Основні принципи педагогіки партнерства: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей). Шляхи імплементації основних принципів педагогіки партнерства в освітню практику ЗЗСО. Кращі практики педагогіки партнерства у Новій українській школі.

Тема 2.4. Гармонія педагогіки партнерства: учні, вчителі та батьки як рівноправні учасники освітнього процесу. Складові моделі ефективної співпраці учасників освітнього процесу. Принципи побудови освітнього процесу, роль і місце його суб'єктів у забезпеченні якості освіти. Дитиноцентризм, рівноправність; когнітивна, культурологічна, особистісно орієнтована, компетентнісна парадигми, діяльнісний підхід; інклюзивність та рівний доступ як базові засади впровадження педагогіки партнерства в освітній процес. Формування ціннісних національних, загальнолюдських моральних орієнтирів дитини через партнерську взаємодію з учителем і батьками у процесі навчання.

Тема 2.5. Сучасний учитель як ключова фігура педагогіки партнерства.

Перехід від авторитарної моделі навчання до системи рівноправної взаємодії між учнем, батьками та школою. Учитель як коуч, фасилітатор, тьютор, модератор в індивідуальній освітній траєкторії дитини й партнерської взаємодії учасників освітнього процесу. Основні функції педагога: співавтор освітньої траєкторії учня, модератор спілкування й комунікації суб'єктів партнерської взаємодії, організатор навчальної взаємодії й співпраці, приклад поваги, довіри, відкритості й толерантності.

Тема 2.6 Учень – активний учасник освітнього процесу: рівноправність, зацікавленість, відповідальність. Нова українська школа: учень як активний та рівноправний суб'єкт освітньої взаємодії. Рівноправність: демократична взаємодія, право голосу і власної думки, рівність засад співпраці з учителем. Зацікавленість: добровільність, спільна з учителем і батьками участь у проєктуванні своєї індивідуальної освітньої траєкторії. Відповідальність: відповідальність за результати навчання і виконання узгоджених планів, активна позиція через самоорганізацію і дотримання правил співпраці. Традиційні та цифрові комунікативні прийоми та інструменти, створення комфортного клімату співпраці й творчості між учителем і учнями.

Тема 2.7. Батьки – перші наставники і найкращі радники дитини. Сім'я як джерело безпеки для дитини, її ментальної стабільності й відчуття захищеності. Батьки у формуванні емоційної та психологічної основи життя дитини, фундаменту для її навчання й розвитку. Важливість особистого

прикладу батьків. Мудрі поради батька і матері у подоланні життєвих труднощів, формуванні ціннісних орієнтирів та впевненості у собі. Збереження і продовження сімейних традицій і цінностей. Ефективні форми взаємодії батьків з дитиною: чуйте дитину, довіряйте їй, підтримуйте її допитливість і творчість, будьте поруч, ставтеся з повагою до вчителя і зміцнюйте цю повагу у своєї дитини, будьте вимогливими і справедливими.

Тема 2.8. Соціальне партнерство школи і сім'ї: рівність сторін, добровільність, відповідальність.

Соціальне партнерство школи та сім'ї: перехід від моделі «школа надає послуги» до моделі «спільної відповідальності за дитину». Права, обов'язки і відповідальність суб'єктів соціальної взаємодії. Базові засади: рівність сторін, що передбачає рівноправність в освітньому процесі учнів, педагогів, батьків, прийняття рішень шляхом діалогу, врахування вчителем знань батьків про особливості своєї дитини; добровільність спільних дій без примусу, що ґрунтується на бажанні педагогів і батьків об'єднати зусилля задля успіху дітей; відповідальність кожної зі сторін за свою роль в забезпеченні умов навчання й успішної соціалізації дитини.

Тема 2.9. Педагогіка партнерства у забезпеченні допрофільного навчання в умовах Державного стандарту базової середньої освіти. Дитиноцентризм як основа Нової української школи. Державний стандарт базової середньої освіти: горизонтальна взаємодія учителів, учнів і батьків як ключовий інструмент у допрофільному навчанні. Діалог і спільний пошук у виборі профілю навчання і професійному самовизначенні підлітків. Основні принципи: добровільність і право вибору, рівність сторін, діалогічність, розподілене лідерство як відповідальність учнів за власний вибір і результати. Допрофільна підготовка учнів як складова цілісної системи профорієнтаційної роботи в ЗЗСО: її етапи, зміст, технології та інструменти.

Модуль 3. Педагогіка партнерства у забезпеченні комфортного і безпечного освітнього середовища ЗЗСО.

Тема 3.1. Нормативно-правове забезпечення реалізації завдань Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у ЗЗСО.

Указ Президента України №195/2020 Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі; Постанова КМУ №305 (2021 р.) Затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти (реформа шкільного харчування), Розпорядження КМУ №174-р (2023 р.) Схвалення Концепції безпеки закладів освіти, яка передбачає обов'язкову наявність укриттів, систем відеоспостереження та охорони; санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, Державні будівельні норми (ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти»), наказ МОН №641 Створення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану та організації цивільного захисту. Основні вектори реалізації нормативно-правових актів у викликах сьогодення.

Тема 3.2. Педагогіка партнерства у формуванні моделі безпечного освітнього середовища ЗЗСО, впровадженні здоров'язбережувальних технологій. Педагогіка партнерства як фундамент безпечного та здорового освітнього середовища ЗЗСО, простір безпечного зростання й розвитку особистості. Рівноправність, взаємоповага, спільна відповідальність учителів, учнів та батьків за створення безпечного освітнього середовища. Форми і зміст партнерської взаємодії щодо оволодіння компетенціями з питань забезпечення охорони життя і здоров'я учасників освітнього процесу. Співпраця школи з батьками у створенні ефективного середовища навчання і викладання, забезпеченні психологічного комфорту учасників освітнього процесу як синергія зусиль школи, учнів і батьків.

Тема 3.3. Спільна діяльність школи, влади, громади і бізнесу у створенні безпечного освітнього середовища. Школа: формує запит, впроваджує безпекові протоколи, навчання діям під час тривоги, психологічну підтримку та організовує внутрішній безпечний простір. Влада різних рівнів: забезпечення нормативної бази, відповідне фінансування капітальних і поточних видатків. Громада (батьки, громадські організації): підтримка, допомога, волонтерство, громадський контроль. Бізнес: партнерство через корпоративну соціальну відповідальність, фінансування технологічних рішень, підтримка цифрової безпеки (кібергігієни).

Тема 3.4. Соціальна взаємодія у забезпеченні комплексності розвитку фізичної культури та посилення рухової активності. Соціальна взаємодія як фундамент для створення стійкої мотивації до фізичної активності. Підсилення розвитку фізичної культури: мотивація через спільноту (командні ігри, спільні тренування і змагання); соціальне схвалення і підтримка (визнання успіхів учня однолітками, батьками, педагогами, громадою). Формування здорового освітнього середовища через партнерство учителів і учнів, неформальне спілкування під час перерв, позанавчальних фізкультурно-оздоровчих заходах. Використання цифрових платформ і соціальних мереж для посилення мотивації до фізичної культури та рухової активності.

Тема 3.5. Співпраця у розбудові системи здорового харчування в ЗЗСО, формуванні культури харчування. Розбудова системи здорового харчування в ЗЗСО як комплексна реформа: модернізація інфраструктури, зміна норм харчування, активна просвітницька робота для формування сталих харчових звичок і культури харчування. Рівні партнерства: державно-громадське партнерство для відповідного матеріально-технічного забезпечення, контролю якості та впровадження системи НАССР, співпраця з міжнародними організаціями (Всесвітня продовольча програма ООН), робота з експертними спільнотами (проекти «Cult Food», «Національна асоціація громадського харчування»), взаємодія з батьками (анкетування, спільні

обговорення питань харчування, контроль харчування). Інструменти формування культури харчування в ЗЗСО.

Тема 3.6. Психологічні засади педагогіки партнерства в умовах кризових ситуацій. Партнерство як механізм психологічної стійкості (резильєнтності) в умовах кризових ситуацій (війна, пандемія, соціальні катаклізми). Лист МОН №1/3737-22 від 29.03.2022 про забезпечення психологічного супроводу саме в умовах воєнного стану. Фундаментальні складові ефективної партнерської взаємодії у кризовий період: емоційна безпека та довіра, суб'єкт-суб'єктна взаємодія, емпатія та підтримка, толерантність, психологічна компетентність та культура. Створення безпечного психологічного простору як пріоритет педагогіки партнерства: основні напрями і завдання. Пролонгований психолого-педагогічний супровід для зменшення тривожності учнів і встановлення довірливих стосунків у ЗЗСО на засадах педагогіки партнерства.

Тема 3.7. Партнерська взаємодія у подоланні булінгу в закладі освіти. Подолання булінгу в ЗЗСО: комплексне поєднання профілактики, швидкого реагування, психологічної підтримки, правової відповідальності та партнерської взаємодії. Ключові принципи у підході до протидії булінгу в школі. Алгоритм партнерської взаємодії при виявленні булінгу: повідомлення, скликання комісії, розслідування, заходи підтримки. Спільні дії школи і батьків з профілактики булінгу в школі: планування заходів, впровадження рольових моделей, просвітництво, створення безпечного простору. Законодавство про відповідальність за булінг (цькування) учасника освітнього процесу (ст. 173-4 КУпАП). Гарячі лінії допомоги, підтримки/консультації.

Тема 3.8. Безпека дітей в Інтернеті: побудова моделі партнерської взаємодії та впливу. Співпраця як основа моделі партнерської взаємодії та впливу: рівність сторін, довіра, розподілене лідерство. Ключові учасники та їхні ролі: дитина (активне навчання цифрової грамотності, відповідальне ставлення до власних даних); батьки (домовленість з дитиною щодо використання Інтернету, впровадження програм батьківського контролю та «дитячих режимів» для фільтрації контенту); педагоги (інтеграція компонентів інтернет-безпеки в освітній процес, навчання учнів ефективному використанню Інтернету, підтримка цифрових прав учнів, запобігання ризикам); державні органи і громадські утворення (оперативне реагування на прояви насильства щодо дітей в Інтернеті, системний моніторинг, аналіз та коригування законодавства). Механізми впливу та реагування.

Тема 3.9. Кризове управління ЗЗСО в умовах сучасних викликів. Кризовий менеджмент: тренди і виклики. Основні типи криз, їх вплив на освіту. Реактивний та проактивний стилі управління ЗЗСО в умовах воєнного стану. Етапи кризового менеджменту: передбачення, запобігання; виявлення і готовність до кризових ситуацій; реагування на кризу – швидкі та рішучі дії; кризова комунікація – спілкуйтеся чітко і зрозуміло; відновлення після кризи

– ставайте сильнішими; оцінка кризи як урок з минулого. Побудова плану виходу ЗЗСО з кризи, об'єкти управлінського впливу: люди, критична інфраструктура, технології, стабільність функціонування, репутація закладу і керівника. Педагогіка партнерства у забезпеченні умов виходу з кризи, супроводу та підтримки учасників освітнього процесу і громади.

Модуль 4. Педагогіка співпраці у використанні цифрових технологій і збереженні ментального здоров'я учасників освітнього процесу (1 кредит ECTS).

Тема 4.1. Інформаційно-цифрова компетентність педагога як невід'ємна складова успішної взаємодії з учнями і батьками.

Інформаційно-цифрова компетентність педагога як здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. Форми цифрової взаємодії та її переваги у роботі з учнями: використання платформ для дистанційного навчання (Zoom, Google Classroom тощо), спільне проєктування онлайн занять, гейміфікація (Kahoot, Quizizz тощо), персоналізація та індивідуалізація траєкторії навчання, постійна комунікація і зворотній зв'язок; з батьками: оперативне інформування через месенджери та електронні журнали, проведення віртуальних зборів, спільна робота над проєктами та прозорість оцінювання, запобігання проявам булінгу, робота щодо безпечного використання цифрових платформ тощо.

Тема 4.2. Партнерська взаємодія ЗЗСО у збереженні ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах цифровізації. Партнерська взаємодія у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) – ключовий інструмент збереження ментального здоров'я в умовах цифровізації. Суб'єкт-суб'єктні стосунки як основа партнерської взаємодії в умовах цифрового освітнього середовища: вчителі, учні, батьки – рівноправні партнери, об'єднані спільною метою створення безпечного цифрового середовища та підтримки психоемоційного балансу. Форми і методи спільної роботи щодо подолання викликів цифрового суспільства: десоціалізація дітей та підлітків в результаті дистанційної освіти; надмірне використання цифрових технологій та сучасних гаджетів, що призводить до суттєвих порушень стану психічного і фізичного здоров'я.

Тема 4.3. Цифровий етикет і психологічний комфорт учасників освітнього процесу. Цифровий етикет як система правил спілкування в мережі, що безпосередньо впливає на створення безпечного та комфортного середовища для вчителів, учнів і батьків. Основні принципи онлайн-спілкування: поважай співрозмовника, пиши зрозуміло й грамотно, дотримуйся визначеної теми обговорення, дотримуйся конфіденційності, пам'ятай про свій «цифровий слід», підтримуй інших і не заважай їм. Ключові засади цифрового етикету в освітньому процесі: чітка структура комунікації, дотримання часових меж, емоційна підтримка та креатив, зворотний зв'язок.

Конструктивний діалог з аналізу помилок як запорука зростання психологічного комфорту учнів/батьків в цифровому просторі.

Тема 4.4. Формування життє- та стресостійкості дітей цифрової доби: ефективні форми взаємодії педагога, психолога, батьків. Формування життє- та стресостійкості (резильєнтності) дитини як результат системної взаємодії школи і сім'ї. Рівні ефективної взаємодії в цифровому інформаційному полі: педагог-батьки (інформаційний та методичний супровід); психолог-педагог/батьки (консультативний та превентивний супровід); взаємодія з дітьми (пряме спілкування і вплив на учнів, тренінги з розвитку їхньої стійкості). Ключові напрями роботи і ефективні методи: формування цифрової грамотності й цифрової етики, діагностика та моніторинг вчасного виявлення ознак стресу; емоційна регуляція з навчання розпізнаванню та екологічному вираженню емоцій в онлайн-середовищі; соціальна підтримка через трансформацію віртуальних контактів у реальну підтримку. Емоційний інтелект: навчання дитини розпізнавати власні емоції та шукати позитивні сторони навіть у складних обставинах.

Тема 4.5. Школа як ініціатор активного залучення родини до вибору профілю навчання і побудови професійної траєкторії дитини. Школа – стратегічний хаб, який об'єднує прагнення дитини, можливості закладу й очікування батьків у єдиний план майбутнього. Формування і наповнення змістом і формами етапи професійної орієнтації учнів: від дошкільної освіти до 8-9 кл. Основні напрями взаємодії школи і сім'ї: інформаційно-просвітницька робота, діагностичні методики з вивчення запитів, задатків і обдаровань дитини з метою підтримки і супроводу вибору профілю навчання у старшій школі; психологічний супровід допрофільного навчання, підтримки дітей у виборі майбутньої сфери діяльності та професії, робота з батьками щодо уникнення ситуацій нав'язування вибору; тренінги з розширення знань про професії майбутнього; співпраця з батьками, бізнесом, громадою у створенні простору для практичного досвіду.

Тема 4.6. Національно-патріотичне виховання, формування ціннісних ставлень і суджень учнів на засадах педагогіки партнерства. Виховні традиції української педагогіки: ідеї народності, духовності, гуманізму, патріотизму. Сім'я як першоджерело патріотизму: рідна мова, традиції та звичаї, власний приклад, духовні цінності. Системна взаємодія школи і сім'ї – основа формування цінностей дитини, свідомого громадянина та патріота України. Національно-патріотичне виховання школярів: засвоєння молодим поколінням культурної спадщини українського народу, формування почуття національної гідності, відновленню історичної пам'яті, вивчення історії України та її культури.

Тема 4.7. Цифрові технології як засіб побудови прозорої та відкритої інформаційної політики закладу освіти на засадах співпраці. Довіра і партнерство – фундамент розбудови прозорої інформаційної політики

ЗЗСО. Цифровізація в трансформації ЗЗСО у відкриту екосистему: доступність інформації в режимі реального часу, безбар'єрність і відкритість освітніх послуг та навчального матеріалу, оперативність взаємодії з батьками та громадськістю. Ключові інструменти прозорості та відкритості: офіційний вебсайт і портали відкритих даних; системи управління навчанням (LMS) (платформи Google Classroom, Moodle/Canvas тощо); електронні щоденники та журнали тощо. Переваги цифрових технологій для партнерської взаємодії ЗЗСО: підвищення рівня довіри між школою, учнями, батьками; інклюзивність та доступність; ефективний моніторинг, кращі можливості залучення зовнішніх партнерів (влади, бізнесу, громади).

Тема 4.8. Штучний інтелект в освіті: переваги і ризики. Цифровізація і штучний інтелект (ШІ) як об'єктивна реальність нашого часу. Переваги використання ШІ в освіті: персоналізація та індивідуалізація навчання, спільне проєктування освітнього процесу, розширена доступність, інтерактивний навчальний досвід, інтелектуальні системи репетиторства, підтримка досліджень, автоматизовані адміністративні завдання, прогнозна аналітика, менеджерські функції, оперативна взаємодія учасників освітнього процесу, зворотній зв'язок з батьками тощо. Ризики та виклики: зниження рівня IQ людини, що постійно і бездумно використовує можливості ШІ; спокуса недотримання академічної доброчесності; недостатній рівень збереження конфіденційності персональних даних; поступова соціальна дезадаптація; нерівність доступу до освітніх платформ, які є платними/відсутність швидкісного Інтернету.

Тема 4.9. Перспективні форми партнерської взаємодії у збереженні ментального здоров'я в умовах цифрової освіти. Збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах цифровізації – об'єктивна вимога часу. Педагоги, учні, батьки: спільна розробка стратегій і програм профілактики ментальних порушень, розроблення і реалізація просвітницько-профілактичних проєктів з використанням можливостей цифрових технологій. Взаємодія школи і закладів охорони здоров'я: адресне консультування педагогів, учнів та батьків з педагогічних, медичних чи психологічних питань, пов'язаних із ризиками неконтрольного використання цифрових технологій і штучного інтелекту. Психологічна служба ЗЗСО: семінари-тренінги зі збереження ментального здоров'я дітей, спільна з батьками популяризація цінностей здорового способу життя, вдумливого використання соціальних мереж; тематичні майстер-класи/вебінари для цільової аудиторії (педагогів, батьків/представників батьківського активу, громадських організацій тощо) з питань профілактики шкідливого впливу цифрових технологій (соціальних мереж) на психіку дитини.

5. Модуль 5. Реалізація стратегії інклюзивної освіти на засадах педагогіки партнерства (1 кредит ECTS).

Тема 5.1. Нормативно-правове забезпечення та організаційні засади інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП) у ЗЗСО. Принципи рівного доступу до освіти та індивідуального підходу до учнів з ООП як основа нормативно-правових актів з організації й впровадження інклюзивної освіти: Конституція України, міжнародні конвенції, законодавство в освіті, спеціалізоване національне законодавство, урядові документи. Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року, Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти (в редакції постанови КМУ від 5 лютого 2026 р. № 129). Організаційні засади інклюзивного навчання: комплексна оцінка, створення інклюзивного класу/групи, команда психолого-педагогічного супроводу, адаптація та модифікація, корекційно-розвиткові послуги.

Тема 5.2. Психологічні особливості інклюзивної освіти на засадах педагогіки партнерства в умовах воєнного стану. Критичні виклики: зростання кількості дітей із травмами та набутими ООП, ВПО, внутрішня міграція фахівців, необхідність адаптації освітнього простору до умов безпеки. Створення безпечного психоемоційного простору: взаємодія, суб'єкт-суб'єктні стосунки, довіра і спільна відповідальність учителя, дитини та батьків. Ключові принципи партнерської взаємодії для корекції порушень розвитку та соціальної адаптації дитини: довіра, діалог і відкритість, взаємодія і повага до кожного, емпатія і толерантність, комплексний командний супровід. Форми психологічної підтримки в умовах війни: розвиток емоційно-особистісної сфери, корекція тривожності, формування довільної регуляції поведінки дитини, індивідуальні консультації, взаємодія з батьками.

Тема 5.3. Шляхи формування життєстійкості, підтримки і збереження здоров'я дітей з ООП в умовах війни. Збереження здоров'я та формування життєстійкості учнів в інклюзивному середовищі як комплексний процес. Формування здоров'язбережувальної компетентності учнів інклюзивних класів: фізичне здоров'я, психоемоційна рівновага (безпечний мікроклімат в класі та сім'ї, підтримка і розуміння), соціальне здоров'я через взаємодію й навчання з однолітками, розвиток емпатії та толерантності. Життєстійкість: формування через навчання та досвід подолання труднощів. Розвиток упевненості у власних силах і здатності ефективно пристосовуватися до зовнішніх змін, особливо в умовах стресів і війни. Партнерська взаємодія педагога і батьків у підтримці й зміцненні здоров'я, формуванні психологічної стійкості дитини з ООП в умовах воєнного стану.

Тема 5.4. Інклюзивне навчання як важлива складова сучасного цифрового освітнього середовища. Інклюзивне навчання в сучасному цифровому просторі: забезпечення безбар'єрності й доступності освіти, створення гнучкої системи використання цифрових інструментів під індивідуальні потреби кожного учня для мобільності й адаптації. Ключові

принципи: доступність, безбар'єрність, персоналізація, толерантність, рівність та взаєморозуміння. Сучасні технологічні рішення впровадження інклюзивного навчання: асистивні технології, альтернативна комунікація, універсальний дизайн для навчання (UDL), інтерактивні підручники. Цифрові платформи та мобільні додатки: комунікаційні додатки (засоби альтернативної та доповненої комунікації (GoTalk NOW, LetMeTalk). Основні виклики, що стримують ефективність впровадження інноваційних технологій в інклюзивну освіту.

Тема 5.5. Ключові засади забезпечення рівнів підтримки учнів з ООП в освітньому процесі. П'ятирівнева система забезпечення підтримки учнів із ООП: взаємодія школи і батьків. Ключові принципи та засади: диференціація за ступенем труднощів, гнучкість і перегляд рівня, індивідуальна програма розвитку (ІПР) дитини, ресурсне забезпечення та фінансування, кадрове забезпечення (асистент вчителя, асистент учня). Класифікація рівнів підтримки, характеристика труднощів, основні заходи підтримки. Спільні складники ІПР для рівнів підтримки: визначення складу Команди супроводу, написання стислої характеристики дитини з ООП, визначення потреб учня, розроблення індивідуального навчального плану, проведення моніторингу розвитку дитини, аналіз динаміки (переглядається та аналізується двічі на рік).

Тема 5.6. Синергія у формуванні команди психолого-педагогічного супроводу навчання й виховання дітей з ООП. Синергія у роботі команди психолого-педагогічного супроводу як спільні зусилля різнопрофільних фахівців, що підсилюють одне одного, створюючи якісно новий результат для розвитку дитини з ООП. Принципи синергетичного підходу: дитиноцентризм, індивідуальність, конфіденційність, партнерська взаємодія і співпраця. Результат роботи команди через єдність мети, міждисциплінарну взаємодію та активне залучення батьків. Ключові складники синергетичного підходу: міждисциплінарність, спільне проєктування, партнерство з батьками, єдиний інформаційний простір. Ролі учасників команди для створення синергії: адміністрація школи, педагоги (вчитель/вихователь та асистент), психолог, корекційні педагоги за типами порушень дітей.

Тема 5.7. Інноваційні технології інклюзивної освіти в умовах воєнного стану. Безперервність, доступність і психологічна безпека – ключові принципи освітнього процесу дітей з ООП. Цифрові освітні технології в навчанні дітей з ООП: персоналізація та індивідуалізації навчання через поєднання дистанційних і змішаних форматів. Цифрові інструменти та асистивні технології як можливість адаптувати контент до потреб кожної дитини: засоби комунікації та введення даних (використання вітчизняного додатка Digital Inclusion, програм розпізнавання голосу (Google Docs Voice Typing, Windows Speech Recognition), спеціальних клавіатур; технології виводу

та читання (програми зчитування з екрана (screen readers), дисплеї Брайля, субтитри та системи перетворення тексту в мовлення); інтерактивні платформи: використання віртуальної (VR) та доповненої (AR) реальності для створення безпечного симуляційного середовища.

Тема 5.8. Професійний розвиток педагогічних працівників з питань взаємодії з дітьми з ООП та батьками. Підготовка педагогічних кадрів до навчання дітей з ОПП: підвищення кваліфікації, участь у сертифікованих заходах безперервного професійного розвитку; формування професійних спільнот фахівців; оволодіння цифровими технологіями для проєктування освітнього процесу, взаємної підтримки і зворотного зв'язку. Посилення ролі асистента вчителя, асистента учня. Ефективне використання ресурсів державних та міжнародних платформ («Всеукраїнська школа онлайн» з адаптованим контентом). Інклюзивно-ресурсні центри у професійному розвитку педагогів, налагодженні співпраці між учителем, учнем, батьками: забезпечення консультаціями, індивідуальне психологічне консультування і супровід. Досвід залучення міжнародних гуманітарних і освітніх організацій щодо навчанням фахівців інклюзивної освіти.

Тема 5.9. Створення комфортного освітнього середовища для дітей з ООП у співпраці з владою, батьками, громадою. Раціональний розподіл партнерських ролей. Влада: забезпечує доступність ЗЗСО, створює ІРЦ, здійснює закупівлю обладнання, програмного забезпечення, спеціальних меблів, створення навчальних лабораторій/спеціальних кімнат за типами порушень дітей, медіатек, матеріальне стимулювання вчителів та асистентів, які працюють в інклюзивних класах. Формування шкільної команди взаємодії влади, бізнесу, громадських організацій, волонтерів, батьків. Інформаційно-просвітницька робота, партнерські спільноти за напрямками взаємодії. Забезпечення ефективного зворотного зв'язку між суб'єктами команди. Створення комфортного й безпечного для дитини з ООП шкільного простору. Виховна робота серед учнівського колективу школи щодо необхідності поваги, підтримки, допомоги учням з ООП.

3. Орієнтовний перелік практичних завдань

Модуль 1.

1. Обґрунтуйте ключові трудові функції педагога щодо розроблення стратегії розвитку ЗЗСО на засадах партнерства.
2. Запропонуйте Ваше бачення перспективного плану формування мережі закладів освіти на рівні місцевої громади.
3. Розкрийте Ваші підходи щодо впровадження система оцінювання та партнерської взаємодії педагога і батьків щодо освітніх здобутків, розвитку та соціалізації дитини з ООП.
4. Опишіть, як, на Вашу думку, емоційний інтелект педагога впливає на становлення партнерської взаємодії вчителя, учнів з ООП та батьків.

5. Розкрийте сутність меморандуму про співпрацю Вашого ЗЗСО як добровільної суспільної угоди, що допомагає впорядкувати життя школи на засадах педагогіки партнерства.

6. Які, на Вашу думку, є найбільш ефективні принципи і правила спілкування між учителями, учнями, батьками та адміністрацією.

Модуль 2.

1. Опишіть, які технології і вправи для співпраці та взаємодії між партнерами ЗЗСО є найбільш ефективними на Вашу думку. У чому їх переваги у порівнянні із загальноприйнятими підходами.

2. Чому можемо стверджувати, що гуманізм педагогіки Василя Сухомлинського є фундаментом Нової української школи? Обґрунтуйте Ваше розуміння такого трактування.

3. Розкрийте унікальність системи Василя Сухомлинського щодо співпраці й навчання батьків основам педагогіки. Чому його практика є актуальною для Нової української школи?

4. Опишіть шляхи імплементації основних принципів педагогіки партнерства в освітню практику Вашого закладу освіти.

5. Розкрийте питання формування загальнолюдських моральних орієнтирів дитини через партнерську взаємодію з учителем і батьками у процесі навчання.

6. Опишіть, як здійснюється допрофільна підготовка учнів 8-9 кл. з використанням сучасних цифрових технологій.

Модуль 3.

1. Розкрийте питання створення безпечного освітнього середовища Вашого закладу освіти в умовах воєнного стану та організації цивільного захисту учасників освітнього процесу.

2. Якими є переваги використання цифрових платформ і соціальних мереж для посилення мотивації до фізичної культури та рухової активності у місцевій громаді.

3. Опишіть, як проходить розбудова системи здорового харчування в закладах освіти Вашої громади, її переваги і недоліки.

4. Створення безпечного психологічного простору як пріоритет педагогіки партнерства: основні напрями і завдання Вашого закладу освіти.

5. Розкрийте спільні дії школи і батьків з профілактики та ліквідації наслідків булінгу в школі.

6. Опишіть важливість кризової комунікації, її етапи і складові в умовах воєнного стану.

Модуль 4.

1. Які є, на Вашу думку, найбільш ефективні технології та форми цифрової взаємодії учасників освітнього процесу, школи і батьків, їх переваги і недоліки.

2. Розкрийте сутність партнерської взаємодії у створенні безпечного цифрового середовища і підтримки психоемоційного балансу освітнього середовища.

3. Опишіть, як формується у Вашому закладі система правил як складова цифрової етики спілкування в Інтернет-мережі.

4. Національно-патріотичне виховання школярів в умовах воєнного стану: партнерство школи, сім'ї і громади.

5. Обґрунтуйте твердження, що офіційний web-сайт є обличчям закладу освіти, відображенням рівня управлінської культури його керівника.

6. Якими є, на Вашу думку, найбільш ефективні форми розвитку цифрової компетентності педагогів. Обґрунтуйте свою точку зору.

Модуль 5.

1. Розкрийте шляхи впровадження Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 р. у Вашій школі.

2. Довіра і спільна відповідальність учителя, дитини та батьків у створенні безпечного психоемоційного простору: з досвіду роботи.

3. Опишіть, як відбувається формування життєстійкості, підтримки і збереження здоров'я дітей інклюзивного навчання Вашої школи в умовах війни.

4. Розкрийте свою творчу лабораторію зі створення гнучкої системи використання цифрових інструментів під індивідуальні потреби кожного учня з ООП, для їхньої мобільності й адаптації, забезпечення безбар'єрності й доступності освіти.

5. Розкрийте ролі учасників команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП Вашого закладу. Обґрунтуйте свої підходи.

6. Обґрунтуйте важливість партнерської взаємодії між школою, владою, батьками, місцевою громадою і бізнесом у створенні комфортного освітнього середовища для дітей з ООП.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові джерела

1. Верховна Рада України. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Верховна Рада України. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

3. Верховна Рада України. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» від 15 березня 2022 р. № 2126-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text>

4. Президент України. Указ №195/2020 Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>

5. Кабінет Міністрів України. Постанова від 30 вересня 2020 р. № 898 Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n>

6. Кабінет Міністрів України. *Постанова від 4 листопада 2020 р. № 1089 Стратегія розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>
7. Кабінет Міністрів України. *Постанова від 15 вересня 2021 р. № 957 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2026 р. № 129) Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
8. Кабінет Міністрів України. *Розпорядження від 14 грудня 2016 р. № 988-р. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
9. Кабінет Міністрів України. *Розпорядження від 07 квітня 2023 р. №301-р Концепція безпеки закладів освіти.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2023-%D1%80#Text>
10. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 29.08.2024 р. № 11225 Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти».* URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/Nakaz_MON_1225.pdf
11. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 23.03.2018 № 283. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0283729-18#Text>
12. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 08.06.2018 № 609 Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>
13. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 28.12.2019 № 1646. Порядок реагування на випадки булінгу (цькування).* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text>
14. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 08.10.2020 року №1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання».* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>
15. Кабінет Міністрів України. *Розпорядження від 14 квітня 2021 р. № 366 (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 294-р). Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>
16. Міністерство освіти і науки України. *Наказ від 28 березня 2022 р. № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».* URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-deyaki-pitannya-organizaciyi-zdobuttya-zagalnoyi-serednoyi-osviti-ta-osvitnogo-procesu-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
17. Міністерство освіти і науки України. *Лист від 26 серпня 2025 р. №1/17666-25 Рекомендації щодо особливостей організації освітнього*

процесу осіб з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/osvita-2/inklyuzivne-navchannya/dlya-fakhivtsiv/metodichni-rekomendatsii-2/list-mon-26082025->

18. Міністерство освіти і науки України. Лист від 15 січня 2026 р. «Про невідкладні рішення в освітньому процесі до 1 лютого 2026 року». URL: <https://mon.gov.ua/news/pro-nevidkladni-rishennia-v-osvitnomu-protsesi-do-1-liutoho-2026-roku?>

19. Міністерство охорони здоров'я України. Наказ від 25 вересня 2020 р. № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (із змінами)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>

Список літератури

1. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/bezpeka-pid-chas-navchannya-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-ukrittya>

2. Березюк, О.В., Воронцова, Т.В. Єжова, О.О., Гранде, О.В. Єресько, О.В., Кириченко, В.І., Петрочко, Ж.В., & Пономаренко, С.В. (2014). Партнерство задля нарощування потенціалу. Посібник для активістів неурядових організацій. Київ: «Здоров'я через освіту». URL: http://autta.org.ua/files/files/ЄС_Партнерство.pdf

3. Беляєва О. Булінг зсередини: причини та наслідки. Психолог. 2019. № 1(649). С. 12-19.

4. Биков В. Ю. Цифрова трансформація освіти і науки: теорія і практика / В. Ю. Биков. – Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. 2019. 312 с.

5. Білецька І.О. Педагогіка партнерства та її реалізація в творчій спадщині В. Сухомлинського, Наукові записки. 2018. № 171. С. 34–39.

6. Бугайчук А. Групи підтримки та мобільні додатки: як борються зі шкільним булінгом у США і Канаді? Психолог. 2019. № 1(649). С. 20-25.

7. Горчинський С.В. Якість української освіти й академічна доброчесність: вплив застосування штучного інтелекту. Горчинський С.В., Софілканич М.І., Горбенко І.Ф.// Академічні візії. 2023. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8022979>

8. Даниленко Г.М., Кириченко В.І., Страшок Л.А. Синергія партнерської взаємодії у турботі про здоров'я дітей та підлітків. Вісник НАПН України. 2024. 6(1). URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6141>

9. Даниленко, Г.М., Щербакова, О.О., & Авдієвська, О.Г. (2020). Медико-соціальні та соціально-психологічні особливості розвитку особистості підлітка в сучасній родині. Україна. Здоров'я нації. 4(62). URL: <https://doi.org/10.24144/2077-6594.4.0.2020.220382>

10. Дорожня карта реформ Національного університету Сінгапура: експерти обговорюють інклюзивність освіти. URL:

<https://reosvita.org/en/news/nus-reform-roadmap-experts-discuss-inclusivity-of-education/>

11. Експеримент всеукраїнського рівня «Професійна орієнтація у Новій українській школі». URL: <https://imzo.gov.ua/osvitni-proekti/eksperiment-vseukrains-koho-rivnia-profesiyna-orientatsiia-u-noviy-ukrains-kiy-shkoli/>

12. Етика спілкування. Wikipedia. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

13. Задіранова, Г. В. Розвиток дитини з обмеженнями життєдіяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища. URL: <http://koris.com.ua/other/3054/index.html?page=63>

14. Іванова С. М. Формування цифрової компетентності вчителя для роботи в інклюзивному середовищі / С. М. Іванова // Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2021. № 2. С. 15–21.

15. Інклюзія в Україні в умовах війни: виклики та перспективи: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2025

року). – Хмельницький : Хмельницький інститут соціальних технологій Університету «Україна». 2025. 145 с. URL: https://hist.km.ua/images/2025/2025_konferentsiji/zbirnik-tez_inklyuziya_2025.pdf

16. Калько І.В. «Педагогіка партнерства як умова реалізації завдань розвитку особистості в контексті Нової української школи», Інноваційна педагогіка. 2020. № 21(1). С. 33–36.

17. Карамушка Л. М. Психологічне здоров'я особистості: теорія і практика. Київ : Інкос, 2010. 480 с.

Клименко В. В. Психологія розвитку та життєтворчості особистості. Київ : Освіта, 2015. 298 с.

18. Стівен Кові. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. URL: <https://easybook.in.ua/7-zvyчок-nadzvychno-efektyvnykh-liudey-stiven-r-kovi/>

19. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: від основ до практики: монографія / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. Київ: ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с.

20. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти – Керівництво для тренерів. URL: <http://posibnyk.nus.org.ua/theme-2-team-psychological-and-pedagogical-support-child>

21. Кондратова Л. Г. Цифрове освітнє середовище як умова інклюзивного навчання / Л. Г. Кондратова // Нова педагогічна думка. 2021. № 3. С. 40–46.

22. Корж, Г. В., Чернякова, К. В. Педагогіка партнерства та її потенціал у подоланні кризових станів. Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії». 20 травня 2020 р. Київ. С. 197-202. URL:

<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/680e9f0a-ce76-4773-891e-046bc13b92a1/content>

23. Коханова, О. (2011). Психологія партнерської взаємодії в освіті: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во ПП Щербатих О. В. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2004/1/O_Kokhanova_PPTP_2_IPSP.pdf
24. Кравчинська, Т. С. (2017). Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/707221/1/>
25. Кравченко В., Ковганич Г. (2015). Соціальне партнерство школи і сім'ї: переосмислення проблем і перспектив. Довідник директора школи, 5-6 (травень-червень, 2015). С. 27-34.
26. Литвинова С. Г. Цифровий поступ закладів загальної середньої освіти – дистанційна форма навчання: наукова доповідь на веб-конференції «Учені НАПН України – українським вчителям», 27 серпня 2020 р. // Вісник Національної академії педагогічних наук України, 2(2). URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-12-3>
27. Лотоцька А. Організація дистанційного навчання в школі: метод рек. / А. Лотоцька, О. Пасічник. [Б. м. : б. в.], 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii->
28. Лунячек В. Нова українська школа: практична реалізація/В. Лунячек. URL: <http://osvita.ua/school/reform/53666/>
29. Максименко С.Д. Лідерство як функція професійної психологічної компетентності особистості. Проблеми сучасної психології. 2014. Випуск 24. С.7-16.
30. Меморандум співпраці батьків, учнів та педагогів. URL: <https://nus.org.ua/memorandum/>
31. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Київ, 2021. URL: <https://academiq.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/Metodychni-rekomendatsiyi-dlya-serednih-shkil-1-1.pdf>
32. Міма Н.О. Взаємодія сім'ї та школи з патріотичного виховання школярів як історико-педагогічна проблема. URL: <https://academy.ks.ua/wp-content/uploads/2014/05/36.pdf>
33. Нечитайло Ірина, Алієва Айгуль, Борюшкіна Оксана. Принципи резильєнтності системи освіти в умовах соціального потрясіння (на прикладі українських шкіл в умовах російсько-української війни). URL: https://www.researchgate.net/publication/379531959_Principi_rezilentnosti_sistem_i_osviti_v_umovah_socialnogo_potrasinna
34. Онаць Олена, Данко Антоніна. Психологічні аспекти педагогіки партнерської взаємодії в закладах освіти в підручнику для керівника. URL: <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/660/680#>
35. Павловський Ю. В., Павловська Н. Т., Щупляк М. Я. Педагогіка партнерства: сутність, основні ідеї та принципи. Педагогічна академія: наукові записки. 2024. № 13. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/issue/view/15>

36. Побірченко, Н. А. (2018). Освітньо-практичні перспективи розвитку партнерської діяльності школи і сім'ї. Партнерська взаємодія учня і вчителя в освітньому процесі. Партнерська взаємодія школи та сім'ї як фактор оновлення сучасної освіти: науково-методичний збірник. Запоріжжя: Статус, С.14–20. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710553>

37. Вікторія Рудзінська. МОН оприлюднило рекомендації з онлайн-безпеки для учнівства і вчительства на ТОТ. URL: <https://vchysia.media/news/mon-opryliudnylo-rekomendatsii-z-onlain-bezpeky-dlia-uchnivstva-i-vchytelstva-na-tot>

38. Самойленко, Г. Е. Партнерська взаємодія учня і вчителя в освітньому процесі. Партнерська взаємодія школи та сім'ї як фактор оновлення сучасної освіти: науково-методичний збірник. Запоріжжя: СТАТУС. С.21–26. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710553>.

39. Система «Єдина школа» для закладів освіти. URL: <https://eschool-ua.com/#/>

40. Спірін О. М. Інформаційно-цифрова компетентність педагога в умовах інклюзивної освіти / О. М. Спірін // Педагогіка і психологія. 2020. № 4. С. 23–41. Ірина Стешиц. Принципи педагогіки партнерства в дії – ключ до конструктивної співпраці вчитель-учні-батьки. Вісник післядипломної освіти. Випуск 22(51). Серія «Педагогічні науки» (Категорія «Б»). С. 137-147. URL: <https://ojs.uem.edu.ua/index.php/vpo/article/view/558/1174>

42. Сухомлинський В. О. Сто порад учителям. – Київ: Рад. шк., 1988. 304 с.

43. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. підгот. довід. текст, авт. передм. В. Ф. Шморгун. Київ: Рад. школа, 1978. 263 с.

44. Толочко С.В. Академічна доброчесність та штучний інтелект в освітній і науковій діяльності. Інноваційна педагогіка, 2023. Випуск 62. Том 2. С. 25-32. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/62/part_2/4.pdf

45. Топ-5 проблем упровадження «Нової української школи» у 5–6-х класах: результати дослідження. URL: <https://nus.org.ua/2024/06/11/top-5-problem-uprovadzhennya-novoyi-ukrayinskoyi-shkoly-u-5-6-h-klasah-rezultaty-doslidzhennya/>

46. Топузов, О., Калініна, Л., Лісова, Н., Калініна, Г.; Малюга, М. Партнерські засади державно-громадського управління як предмет розгляду в підручнику для керівника освіти. Проблеми сучасного підручника, (27). С. 264–276. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2021-27-264-276>

47. Фамілярська Л.Л. Цифрові технології для розбудови інклюзивного освітнього середовища. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2023. № 15. С.151-160. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/484/450>

48. Цифровий етикет XXI ст. URL: https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/12/vebinar-9-TSyfrovyy-etyket_..pdf#

49. Цюман Т.П., Бойчук Н.І. Кодекс безпечного освітнього середовища. Т. П. Цюман, Ред. Київ: Укр. фонд «Благополуччя дітей», 2018. URL: <https://rozvytok>
50. Шиленкова Л. В. Проєкт «Педагогіка партнерства – інноваційний підхід до функціонування та перспектив розвитку інклюзивної освіти в закладах загальної середньої освіти». Урок.ОСВІТА.UA : веб-сайт. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/osvita-diteyoop/pedagogika-partnerstva-innovacijnij-pidhid-do-funkcionuvanna-ta-perspektiv-rozvitkuinkluzivnoi-osviti-v-zakladah-zagalnoi-serednoi-osviti/>
51. Шишкіна М. П. Хмарні технології у підтримці інклюзивного навчання / М. П. Шишкіна // Інформаційні технології і засоби навчання. 2018. № 2. С. 98–111.
52. Якісна школа – це середовище, у якому дитина щаслива. URL: <https://qualityeducation.org.ua/>
53. Яланська, С. П. (2021). Психологічні аспекти педагогіки партнерства нової української школи. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8036/1/62>.
54. Emotional Intelligence for School Leaders: What It Is & Why It's Essential. URL: <https://www.newleaders.org/blog/emotional-intelligence-for-school-leaders-what-it-is-why-its-essential>
55. European Network for Academic Integrity. URL: <https://academicintegrity.eu/materials/>
56. High Touch/High Tech Global Action for Learning Generation. World Bank. November, 2018. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/808201573680450151-0090022019/render/HighTouchHighTech.GlobalActionforLearningGener>
57. Jobs and skills transformation: What to know at Davos 2026. URL: <https://www.weforum.org/stories/2026/01/davos-here-s-what-to-know-about-jobs-and-skills-transformation/>
58. Masten A. S., Narayan A. J. Child development in the context of disaster, war, and terrorism: pathways of risk and resilience // Annual Review of Psychology. 2012. Vol. 63. P. 227–257.
59. The new era of education is high-tech and high-touch by Jack Lynch. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/new-era-education-high-tech-high-touch-jack-lynch>
60. Principal and Teacher Leadership Competencies and 21st Century Teacher Learning and Facilitating Practices: Instrument Development and Demographic Analysis. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=112176>
61. STEM-освіта в старшій школі. URL: <https://i-school.kiev.ua/stem-osvita-v-starshij-shkoli/>
- 62.10 Leadership Actions that Make Great School Principals. URL: <https://www.newleaders.org/blog/10-leadership-actions-that-make-great-principals>

63. Tetiana Vakulenko, Liliia Hrynevych, Olena Linnik, Nataliia Morze. New Ukrainian School. Roadmap for the basic and upper secondary school reform. URL: https://www.researchgate.net/publication/362230838_New_Ukrainian_School_Roadmap_for_the_basic_and_upper_secondary_school_reform

64. Vitalii Turenko. Enhancing Academic Partnership Practices Through the Application of Advanced Information Technologies in Educational and Scientific Activities. URL: https://www.researchgate.net/publication/392410584_ENHANCING_ACADEMIC_PARTNERSHIP_PRACTICES

65. What is emotional intelligence and how does it apply to the workplace? URL: <https://mhanational.org/what-emotional-intelligence-and-how-does-it-apply-workplace>

66. What is high tech and high touch in education? URL: <https://typeset.io/questions/what-is-high-tech-and-high-touch-in-education-3yojitzuj4>